

Bústólpi

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Velkomin
Við erum að tengjast

Bústólpi

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Nautaeldi

Markmið

- Mikilvægt að setja sér markmið
- Þrjú vaxtarskeið
 - Smákálfar til 4 (6) mánaða
 - Vaxtarskeið 4-15 mánaða
 - Lokaeldi 12-18 (24) mánaða
- Vaxtarhraði 500 gr/dag eða 1000 gr/dag
- Aldur við slátrun

Smákálfur

- Kálfar sem ekki ganga undir
 - Mjólk 3 á dag eða frjálst aðgengi
 - 8 l á dag fyrstu 6-8 vikurnar
 - Niðurtröppun í fjórar vikur 8-12
- Kálfaköggjar með mjólkurgjöf
 - Próteinríkir (fiskimjöl)
 - Vandað sterkjuinnihald
 - Mikið af steinefnum

Smákálfur

- Frjálst aðgengi að gróffóðri strax frá fyrstu viku
- Vatn
- Kjarnfóður
 - 300-500 gr fyrstu vikurnar
 - Þurfa að geta étið 1 kg á dag þegar hætta á mjólk

Kálfar og kýr saman fyrstu vikurnar

Bættiefni fyrir smákálfa

- Þurfa þeir smá aðstoð
 - Stundum er ekki til nógu góður broddur (Gold broddur eða Roto Corna)
 - Stundum eru þeir ekki hressir (Calf Kick start)
 - Stundum er þarmaflóran ekki góð (prolac pasta)
 - Stundum fá þeir skitu (diakur, boviferm)
 - Sumir þola illa flutning (Roto Corna)

Skipulag

- Stressaðir kálfar fá frekar skitu
 - Ró í umgengni
 - Regluleg umgengni (tamning)
 - Gott rými (ekki þröngar stíur eða litlir legupallar)
 - Ekki of stórt aldursbil í stíu
- Bara ein breyting í einu!

Skipulag

- Bakslag = of mikið álag
- Líklega of miklar breytingar – get ég gert þetta öðruvísi?
 - Ekki nógu gott tækifæri til þess að venjast kjarnfóður og gróffóðurgjöfinni
 - Aðstæður í stíunni ekki nógu góðar fyrir þá, kuldi, bleyta, trekkur eða of stórt aldursbil

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Vaxtarskeið

- Átpláss, samkeppni
- Á þessum tíma skiptir mjög miklu máli að nýta vel möguleika gripanna til vaxtar
 - hagkvæmir í fóðrun, lítið sem þarf til viðhalds svo fóðrið nýtist vel til vaxtar og þroska
- Sérstaklega ef aðstaðan er góð sem þeir búa við

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Vaxtarskeið

- Gróffóðrið er undirstaðan
- Hvaða næringargildi hefur gróffóðrið
 - Heysýni
- Aukið át
 - Góður meltanleiki
 - Hæfilegt tréni (NDF)
 - Þurrefni yfir 35%
 - Margar gjafir (amk. ekki of fáar)

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Vaxtarskeið

- Þarfir við mismunandi lífpunga
 - Gott gróffóður 6,5 MJ/kg þe
 - Sæmilegt gróffóður 6,2 MJ/kg þe
 - Slakt gróffóður 5,7 MJ/kg þe
-
- Hófleg kjarnfóðurgjöf eykur gróffóðurát

Lífpungi kg	Orkuþarfir á dag MJ/dag
100	20
120	23
235	34,5
370	46,5
450	53
540	60,5

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Vaxtarskeið

- Meta fóðrun með eftirliti
 - Ekki láta stóra vömb plata sig við mat á holdafari
- Gripir sem éta vel af gróffóðri eru oft með stóran belg og líta því út fyrir að fá nóg
- Horfðu á holdfyllingu og vöðvalag, ef þeir eru grannir þrátt fyrir vel fyllta vömb vantar þeim prótein!
- Gróffóður er með mjög misjafnt prótein innihald og getur verið mjög lystugt þó það vanti prótein
- Oftast vantar prótein ef einungis á að fóðra á gróffóðri.

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Vaxtarskeið

- Vaxtarköggjar eru sérstaklega hannaðir til þess að taka við kjarnfóðurgjöf eftir mjólkina
- Þeir eru próteinríkir og innihalda mikið fiskimjöl
- Ríkulegt magn steinefna er í Vaxtarköggjum sem tryggir gripum í vexti gott aðgengi að kalki, fosfór, magnesíum sem og öllum helstu snefilefnum og vítamínum sem þarf á þessu tímabili
- 2 kg af Vaxtarköggjum á móti meðal-heyi uppfyllir prótein, orku og steinefnaþarfir nauta í góðum vexti
- Muna gott aðgengi að vatni eftir mjólkurgjöfina, það örvar gróffóður og kjarnfóðurát

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Lokaeldi

- Það er dýrt að taka of langan tíma til að ná sláturstærð
- Í lokaeldinu skiptir orka mestu máli til að fá góða vöðvafyllingu
- nautaeldiskögglar hafa hátt innihald af úrvals maíssterkju ásamt því að innihalda nóg prótein, steinefni og vítamín fyrir gripni á þessum aldri til þess að tryggja sem best gæði kjötsins.
- Sama gildir um nautaköggla og hinar blöndurnar í uppeldis-línunni að fá gripur um 2 kg á dag uppfyllir það stein, snefilefna og vítamína þarfir á móti meðal-gróffóðri.

Aldur	Mjólk	Kjarnfóður	Gróffóður	Aldur	Kjarnfóður	Gróffóður
Fyrstu 24 tímarnir	Broddur 8 l. (2-3 l. í einu)			3-5 mán	Vaxtarkögglar 2 kg á dag	Frjálst, gott gróffóður
1-7 daga	6-8 l. (2-3 l. í einu)	Frjálst, Kálfakögglar	Frjálst, nýtt á hverjum degi þurrlegt og gott.	6-10 mán	Vaxtarkögglar 2 kg á dag, fer eftir gæðum gróffóðurs	Frjálst, gott gróffóður. Aldrei tómur fóðurgangur
1-8 vikna	8 l. (2-3 l. í einu) eða frjálst aðgengi	Frjálst, Kálfakögglar	Frjálst, nýtt á hverjum degi þurrlegt og gott.	11-15 mán	Vaxtarkögglar 1-2 kg á dag, fer eftir gæðum gróffóðurs, Steinefni ef dregið úr kjarnfóðri	Frjálst, gott gróffóður. Aldrei tómur fóðurgangur
9-12 vikna	Takmarka aðgengi rólega	Frjálst Kálfakögglar, éta amk. 1 kg á dag þegar hættu á mjólk	Frjálst, nýtt á hverjum degi þurrlegt og gott. Passa gott aðgengi að vatni	15 mán fram að slátrun	Nautaeldiskögglar 2 kg á dag	Frjálst, gott gróffóður. Aldrei tómur fóðurgangur